ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2020/1500 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 28ης Ιουλίου 2020

σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σε συμβάσεις που ανατίθενται για δραστηριότητες που αφορούν την παραγωγή και τη χονδρική πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στη Λιθουανία

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2020) 5031]

(Το κείμενο στη λιθουανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ ([1]), και ιδίως το άρθρο 35 παράγραφος 3,

Αφού ζήτησε τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής δημόσιων συμβάσεων,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

(1) Στις 8 Απριλίου 2019 η Lietuvos energija UAB (στο εξής: αιτούσα) υπέβαλε στην Επιτροπή αίτημα δυνάμει του άρθρου 35 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ (στο εξής: αίτημα).

(2) Το αίτημα αφορά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και τις δραστηριότητες χονδρικής πώλησης που δεν ρυθμίζονται από την εθνική αρχή ([2]). Στο οικείο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που απέστειλε στις 18 Ιουνίου 2019, η αιτούσα επιβεβαίωσε ότι η εμπορία ισχύος εξισορρόπησης, η ηλεκτρική ενέργεια ρύθμισης, η παροχή εφεδρικής δυναμικότητας και η εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας δεν καλύπτονται από το αίτημα.

(3) Το αίτημα δεν συνοδευόταν από αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη θέση ανεξάρτητης εθνικής αρχής, αρμόδιας για τις σχετικές δραστηριότητες, που να αναλύει διεξοδικά την προϋπόθεση εφαρμογής του άρθρου 34 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ στις σχετικές δραστηριότητες, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του εν λόγω άρθρου. Συνεπώς, σύμφωνα με το σημείο 1 του παραρτήματος IV της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, η Επιτροπή πρέπει να εκδώσει εκτελεστική πράξη σχετικά με το αίτημα εντός 105 εργάσιμων ημερών. Η αρχική προθεσμία ανεστάλη σύμφωνα με το σημείο 2 του παραρτήματος IV της οδηγίας 2014/25/ΕΕ. Η προθεσμία που συμφωνήθηκε μεταξύ της αιτούσας και της Επιτροπής για την έκδοση της εκτελεστικής πράξης λήγει στις 31 Ιουλίου 2020.

(4) Σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, η Επιτροπή ενημέρωσε τις λιθουανικές αρχές σχετικά με το αίτημα και, στις 14 Μαΐου 2019 και στις 24 Μαΐου 2019, ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες. Οι λιθουανικές αρχές απάντησαν στις 18 Σεπτεμβρίου και στις 23 Σεπτεμβρίου 2019. Η Επιτροπή ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις στις 7 Οκτωβρίου 2019, στις 30 Ιανουαρίου και στις 17 Μαρτίου 2020 και οι λιθουανικές αρχές απάντησαν στις 22 Ιανουαρίου, στις 5 Μαρτίου και στις 19 Μαρτίου 2020. Στο πλαίσιο της διαβούλευσης με τη συμβουλευτική επιτροπή δημόσιων συμβάσεων, οι λιθουανικές αρχές παρείχαν, στις 9 Ιουλίου 2020, περαιτέρω πληροφορίες.

(5) Η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες από την αιτούσα στις 3 Μαΐου, στις 27 Μαΐου και στις 14 Ιουνίου 2019 και οι απαντήσεις της αιτούσας παραλήφθηκαν στις 17 Μαΐου 2019, στις 12 Ιουνίου και στις 18 Ιουνίου 2019.

2. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

(6) Η οδηγία 2014/25/ΕΕ εφαρμόζεται στην ανάθεση συμβάσεων για την άσκηση δραστηριοτήτων που συνδέονται, μεταξύ άλλων, με την παραγωγή και τη χονδρική πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, εκτός αν οι δραστηριότητες αυτές εξαιρούνται δυνάμει του άρθρου 34 της εν λόγω οδηγίας. Η οδηγία 2014/25/ΕΕ δεν εφαρμόζεται σε ορισμένα είδη των δραστηριοτήτων αυτών, όταν δεν θεωρούνται σχετικές δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας.

([1]) ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243.

([2]) Οι εν λόγω δραστηριότητες μπορεί να υπόκεινται στο ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο που χορηγεί ελεύθερη πρόσβαση στην αγορά, βλέπε ενότητα 3.1 της παρούσας απόφασης.

(7) Σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 35 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, οι συμβάσεις που προορίζονται να επιτρέψουν την άσκηση μίας από τις δραστηριότητες στις οποίες εφαρμόζεται η οδηγία, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους ή αναθέτοντος φορέα, δεν υπάγονται στην οδηγία. Η εξαίρεση αυτή δύναται να χορηγηθεί εάν, στο κράτος μέλος όπου ασκείται η δραστηριότητα, είναι άμεσα εκτεθειμένη στον ανταγωνισμό σε αγορές στις οποίες η πρόσβαση δεν είναι περιορισμένη. Η άμεση έκθεση στον ανταγωνισμό αξιολογείται με βάση αντικειμενικά κριτήρια, λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών του οικείου τομέα.

3. **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

3.1. **Μη περιορισμένη πρόσβαση στην αγορά**

(8) Η πρόσβαση σε μια αγορά θεωρείται ότι δεν περιορίζεται εάν το κράτος μέλος έχει ενσωματώσει και εφαρμόσει τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης για το άνοιγμα δεδομένου τομέα ή τμήματός του. Οι σχετικές νομοθετικές πράξεις παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, το οποίο, όσον αφορά τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, περιλαμβάνει την οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]).

(9) Όπως επιβεβαιώθηκε από την αιτούσα, και με βάση τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή, η Λιθουανία έχει μεταφέρει στο εθνικό της δίκαιο ([4]) και εφαρμόζει την οδηγία 2009/72/ΕΚ. Κατά συνέπεια, η πρόσβαση στη σχετική αγορά θεωρείται ότι δεν είναι περιορισμένη σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

3.2. **Άμεση έκθεση στον ανταγωνισμό**

(10) Η άμεση έκθεση στον ανταγωνισμό θα πρέπει να αξιολογείται βάσει διαφόρων δεικτών, κανένας από τους οποίους δεν είναι από μόνος του καθοριστικός. Σχετικά με τις αγορές τις οποίες αφορά η παρούσα απόφαση, το μερίδιο αγοράς των κυριότερων παραγόντων μιας δεδομένης αγοράς αποτελεί ένα κριτήριο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη. Δεδομένων των χαρακτηριστικών των σχετικών αγορών, θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη και άλλα κριτήρια.

(11) Η παρούσα απόφαση δεν θίγει την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν τον τομέα του ανταγωνισμού και των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και άλλους τομείς του δικαίου της Ένωσης. Συγκεκριμένα, τα κριτήρια και η μεθοδολογία που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της άμεσης έκθεσης στον ανταγωνισμό βάσει του άρθρου 34 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ δεν είναι κατ' ανάγκη ίδια με εκείνα που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια εκτίμησης βάσει του άρθρου 101 ή 102 της ΣΛΕΕ ή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 ([5]), όπως επιβεβαιώθηκε από το Γενικό Δικαστήριο ([6]).

(12) Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι σκοπός της παρούσας απόφασης είναι να προσδιοριστεί αν οι δραστηριότητες τις οποίες αφορά το αίτημα είναι άμεσα εκτεθειμένες στον ανταγωνισμό, σε αγορές στις οποίες η πρόσβαση δεν είναι περιορισμένη κατά την έννοια του άρθρου 34 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ. Με τον τρόπο αυτόν θα διασφαλίζεται ότι, ακόμη και χωρίς το νομικό πλαίσιο που θεσπίζεται με τους λεπτομερείς κανόνες που προβλέπονται στην οδηγία 2014/25/ΕΕ όσον αφορά τη σύναψη συμβάσεων, η σύναψη συμβάσεων για την άσκηση των σχετικών δραστηριοτήτων θα εκτελείται με διαφάνεια και χωρίς διακρίσεις, βάσει κριτηρίων που θα επιτρέπουν στους αγοραστές να εντοπίζουν τη συνολικά πλέον συμφέρουσα λύση από οικονομική άποψη.

3.2.1 *Ορισμός της αγοράς προϊόντων*

(13) Το αίτημα αφορά την παραγωγή και τη χονδρική πώληση ηλεκτρικής ενέργειας.

(14) Στην απόφασή της στην υπόθεση COMP M.4110 E.ON – ENDESA ([7]), η Επιτροπή προσδιόρισε τις ακόλουθες σχετικές αγορές προϊόντων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας: παραγωγή και χονδρική προμήθεια· μεταφορά· διανομή και λιανική προμήθεια. Ενώ ορισμένες από τις εν λόγω αγορές ενδέχεται να υποδιαιρούνται περαιτέρω, έως σήμερα η προηγούμενη πρακτική της Επιτροπής ([8]) απέρριπτε τη διάκριση μεταξύ αγοράς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και αγοράς χονδρικής προμήθειας δεδομένου ότι η παραγωγή από μόνη της αποτελεί το πρώτο στάδιο μιας αξιακής αλυσίδας, ενώ οι ποσότητες της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας πωλούνται μέσω της αγοράς χονδρικής προμήθειας.

([3]) Οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 55).

([4]) Πράξη μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο: Lietuvos Republikos Elektros Energetikos Įstatymas, 2000 m. liepos 20 d. Nr. VIII-1881.

([5]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός κανονισμός συγκεντρώσεων») (ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1).

([6]) Απόφαση της 27ης Απριλίου 2016, *Österreichische Post AG κατά Επιτροπής*, T-463/14, ECLI:EU:T:2016:243, σκέψη 28.

([7]) Υπόθεση COMP M.4110 E.ON – ENDESA της 25.4.2006, σκέψεις 10 και 11, σ. 3.

([8]) Υπόθεση COMP/M.3696 E.ON – MOL της 21.1.2005, σκέψη 223, υπόθεση COMP/M.5467, RWE- ESSENT της 23.6.2009, σκέψη 23.

(15) Το 2012 η Επιτροπή εξέδωσε την εκτελεστική απόφαση 2012/218/ΕΕ ([9]) και την εκτελεστική απόφαση 2012/539/ΕΕ ([10]) σε σχέση με τη γερμανική και την ιταλική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας αντίστοιχα. Όσον αφορά τη Γερμανία, η Επιτροπή έκρινε ότι η παραγωγή και η εμπορία της ηλεκτρικής ενέργειας που υπάγεται στις διατάξεις της πράξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν αποτελούν μέρος της αγοράς παραγωγής και πρώτης πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από συμβατικές πηγές, επειδή η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν πωλείται κανονικά απευθείας στην αγορά χονδρικής, αλλά πρώτα αγοράζεται από τους διαχειριστές του δικτύου μεταφοράς έναντι αμοιβής το ύψος της οποίας καθορίζεται από το κράτος. Ομοίως, για την Ιταλία, η Επιτροπή έκρινε ότι η αγορά παραγωγής και χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές είναι χωριστή από την αγορά παραγωγής και χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικές πηγές, δεδομένου ότι η πώληση ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές οι οποίες υπόκεινται στον μηχανισμό του Comitato Interministeriale Prezzi del 29 aprile 1992 (Διυπουργική Επιτροπή Τιμών της 29ης Απριλίου 1992) (CIP6) και στον μηχανισμό εγγυημένων τιμών αγοράς (FIT) πραγματοποιείται κυρίως μέσω του φορέα εκμετάλλευσης για τις ενεργειακές υπηρεσίες. Οι βασικοί λόγοι που ώθησαν την Επιτροπή να κάνει μια τέτοια διάκριση συνδέονται, κυρίως, με το γεγονός ότι οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές πωλούν την παραγωγή τους σε οντότητα εκτός αγοράς, και συγκεκριμένα στον διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς στη Γερμανία και στην Gestore dei Servizi Energetici στην Ιταλία. Άλλοι παράγοντες που επισημάνθηκαν στις δύο αυτές αποφάσεις ήταν οι εξής: η κατά προτεραιότητα τροφοδότηση για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και το ύψος της αμοιβής που καθορίζεται από το κράτος. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, ως εκ τούτου, η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και η πρώτη πώληση στη Γερμανία και την Ιταλία δεν υπόκεινται σε δυνάμεις της αγοράς.

(16) Το 2017 η Επιτροπή εξέδωσε την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/71 ([11]) σε σχέση με την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στις Κάτω Χώρες. Όσον αφορά τις Κάτω Χώρες, η Επιτροπή έκρινε ότι δεν ήταν αναγκαίο να καθοριστούν χωριστές αγορές για την ηλεκτρική ενέργεια ανάλογα με την πηγή της. Οι κυριότερες διαφορές από τις εκτελεστικές αποφάσεις 2012/218/ΕΕ και 2012/539/ΕΕ σε σχέση με τη Γερμανία και την Ιταλία ήταν οι εξής: το γεγονός ότι η ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές πωλούνταν απευθείας στην αγορά χονδρικής και όχι σε οντότητα εκτός αγοράς, η απουσία κατά προτεραιότητα τροφοδότησης για την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, το γεγονός ότι το ύψος της καθοριζόμενης από το κράτος αμοιβής το οποίο εφαρμόζεται στην ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ήταν υπό μορφή πριμοδότησης της τιμής τροφοδοσίας (κατ' αντιδιαστολή προς σταθερό τέλος στις εκτελεστικές αποφάσεις 2012/218/ΕΕ και 2012/539/ΕΕ σε σχέση με τη Γερμανία και την Ιταλία) και το γεγονός ότι οι επιδοτήσεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας υπόκειντο αρχικά σε διαδικασία υποβολής προσφορών, στο πλαίσιο της οποίας διάφορες τεχνολογίες ανταγωνίζονταν για προκαθορισμένο ύψος επιδοτήσεων.

(17) Λαμβανομένων υπόψη των εκτελεστικών αποφάσεων 2012/218/ΕΕ, 2012/539/ΕΕ και (ΕΕ) 2018/71, είναι αναγκαίο να εξεταστεί στην παρούσα υπόθεση, βάσει των ίδιων κριτηρίων, η συνάφεια της διάκρισης μεταξύ ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από ανανεώσιμες πηγές και ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από συμβατικές πηγές.

(18) Στην απάντησή τους της 18ης Σεπτεμβρίου 2019 στο αίτημα παροχής πληροφοριών της Επιτροπής της 14ης Μαΐου 2019, οι λιθουανικές αρχές επισήμαναν ότι επί του παρόντος υπάρχουν τρία καθεστώτα στήριξης για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές.

(19) Το **πρώτο καθεστώς στήριξης** εφαρμόζεται στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (στο εξής: ΑΠΕ) οι οποίοι εξασφάλισαν το δικαίωμα να επωφελούνται από τα κίνητρα του καθεστώτος μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2002 και 23ης Μαΐου 2011. Τα κύρια στοιχεία του πρώτου καθεστώτος είναι τα ακόλουθα: υποχρεωτική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ από εταιρεία την οποία ορίζει το υπουργείο Ενέργειας ή το δίκτυο διανομής, κατά προτεραιότητα τροφοδότηση· αμοιβή βάσει σταθερού συντελεστή την οποία καθορίζει η ρυθμιστική αρχή ενέργειας, εξαίρεση από την υποχρέωση εξισορρόπησης δικτύου και αποζημίωση του παραγωγού για το κόστος σύνδεσης στο δίκτυο. Ανάλογα με τη δυναμικότητα της εγκατάστασης, το πρώτο καθεστώς υπόκειται σε διαγωνιστική διαδικασία για τις οικοδομικές άδειες.

(20) Η εγκατεστημένη δυναμικότητα η οποία θα μπορούσε να επωφεληθεί από το κίνητρο στο πλαίσιο του πρώτου καθεστώτος στήριξης ήταν 237 MW και η περίοδος του κινήτρου έως τα τέλη του 2020 ή, εάν η περίοδος μεταξύ της ημερομηνίας έκδοσης της άδειας παραγωγής και του 2020 ήταν μικρότερη των 12 ετών, για 12 έτη μετά την ημερομηνία έκδοσης της άδειας παραγωγής.

(21) Το **δεύτερο καθεστώς στήριξης** εφαρμόζεται στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ οι οποίοι εξασφάλισαν το δικαίωμα επωφελούνται από τα κίνητρα που παρέχει το καθεστώς μεταξύ 24ης Μαΐου 2011 και 30ής Απριλίου 2019. Τα κύρια στοιχεία του δεύτερου καθεστώτος είναι τα ακόλουθα: υποχρεωτική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ από εταιρεία την οποία ορίζει το υπουργείο Ενέργειας ή το δίκτυο διανομής· κατά προτεραιότητα τροφοδότηση· αμοιβή βάσει σταθερού συντελεστή η οποία καθορίζεται βάσει διαδικασίας υποβολής προσφορών ή από τη ρυθμιστική αρχή ενέργειας· εξαίρεση από την υποχρέωση εξισορρόπησης δικτύου και αποζημίωση του παραγωγού για το κόστος σύνδεσης στο δίκτυο.

([9]) Εκτελεστική απόφαση 2012/218/ΕΕ, της 24ης Απριλίου 2012, σχετικά με την εξαίρεση της παραγωγής και χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας στη Γερμανία (ΕΕ L 114 της 26.4.2012, σ. 21).

([10]) Εκτελεστική απόφαση 2012/539/ΕΕ, της 26ης Σεπτεμβρίου 2012, σχετικά με την εξαίρεση της παραγωγής και χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από συμβατικές πηγές στη Βόρεια Μακροζώνη και στη Νότια Μακροζώνη της Ιταλίας (ΕΕ L 271 της 5.10.2012, σ. 4).

([11]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/71 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2017, για την εξαίρεση της παραγωγής και της χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας στις Κάτω Χώρες από την εφαρμογή της οδηγίας 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 12 της 17.1.2018, σ. 53).

(22) Ανάλογα με τη δυναμικότητα της εγκατάστασης, η κατανομή της στήριξης σταθερού συντελεστή, στο πλαίσιο του δεύτερου καθεστώτος στήριξης, καθορίζεται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών.

(23) Η εγκατεστημένη δυναμικότητα για την οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί το κίνητρο είναι 464 MW και η περίοδος του κινήτρου καλύπτει 12 έτη μετά την ημερομηνία έκδοσης της άδειας παραγωγής, και οι πληρωμές θα συνεχίζονται έως το 2029.

(24) Το **τρίτο καθεστώς στήριξης** εγκρίθηκε από την Επιτροπή ([12]) και άρχισε να ισχύει την 1η Μαΐου 2019. Τα κύρια στοιχεία του τρίτου καθεστώτος είναι τα ακόλουθα: κατά προτεραιότητα τροφοδότηση· η αμοιβή βασίζεται σε πριμοδότηση τιμής η οποία καθορίζεται κατόπιν διαδικασίας υποβολής προσφορών (δεν καταβάλλεται καμία πληρωμή σε περίπτωση μηδενικών ή αρνητικών τιμών για έξι ή περισσότερες ώρες· καμία πληρωμή δεν καταβάλλεται για παραχθείσες ποσότητες οι οποίες υπερβαίνουν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας που προβλέπεται στην προσφορά)· εξαίρεση από την υποχρέωση εξισορρόπησης δικτύου των σταθμών με δυναμικότητα μικρότερη των 500 KW και των πιλοτικών έργων.

(25) Στο πλαίσιο της τρίτου καθεστώτος στήριξης, η στήριξη βάσει πριμοδότησης καθορίζεται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για όλους τους τύπους εγκαταστάσεων χωρίς διαφοροποίηση βάσει μεγέθους και τεχνολογίας.

(26) Το μέγεθος του κινήτρου στο πλαίσιο του τρίτου καθεστώτος στήριξης ανέρχεται σε περίπου 2,9 Twh και η περίοδος του κινήτρου καλύπτει 12 έτη μετά την ημερομηνία έκδοσης της άδειας παραγωγής.

(27) Σύμφωνα με την αιτούσα, το τρίτο καθεστώς στήριξης για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές στη Λιθουανία είναι παρόμοιο με τα αντίστοιχα μέτρα που εγκρίθηκαν στις Κάτω Χώρες. Ως εκ τούτου, δικαιολογείται ο καθορισμός μίας αγοράς προϊόντων που περιλαμβάνει την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται τόσο από συμβατικές όσο και από ανανεώσιμες πηγές. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το τρίτο καθεστώς θεσπίστηκε πολύ πρόσφατα.

(28) Σύμφωνα με τις λιθουανικές αρχές, η παραγωγή και η χονδρική πώληση θα πρέπει να προσδιορίζονται ως ενιαία αγορά ανεξάρτητα από την πηγή της ηλεκτρικής ενέργειας. Εναλλακτικά, εάν πρέπει να προσδιοριστούν δύο αγορές, οι λιθουανικές αρχές προτείνουν τον ακόλουθο διαχωρισμό: μια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικές πηγές και από ανανεώσιμες πηγές ([13]), με την εξαίρεση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που καλύπτεται από το πρώτο και το δεύτερο καθεστώς στήριξης, και μια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που καλύπτεται από το πρώτο και το δεύτερο καθεστώς στήριξης.

(29) Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στο πλαίσιο του τρίτου καθεστώτος στήριξης λαμβάνει στήριξη βάσει πριμοδότησης η οποία καθορίζεται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών για όλους τους τύπους εγκαταστάσεων χωρίς διαφοροποίηση βάσει μεγέθους και τεχνολογίας. Η περίοδος στήριξης ανά εγκατάσταση είναι 12 έτη. Οι δικαιούχοι λαμβάνουν μέγιστη πριμοδότηση, η οποία ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ της ανώτατης τιμής (κόστος της πλέον οικονομικά αποδοτικής τεχνολογίας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ που είναι διαθέσιμη στη Λιθουανία – χερσαία αιολική ενέργεια) και της τιμής αναφοράς. Τον Απρίλιο του 2019 η Επιτροπή διαπίστωσε, στην απόφαση C(2019) 3122 ([14]), ότι η οικονομική στήριξη του καθεστώτος ήταν συμβατή με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ.

(30) Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στο πλαίσιο του τρίτου καθεστώτος στήριξης λαμβάνει στήριξη βάσει πριμοδότησης η οποία καθορίζεται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών. Η περίπτωση αυτή διαφέρει σημαντικά από την περίπτωση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές, η οποία λαμβάνει ενίσχυση που καθορίζεται από το κράτος, ανεξάρτητα από τις συνθήκες της αγοράς.

(31) Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω ιδιαιτεροτήτων της λιθουανικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, για τους σκοπούς της αξιολόγησης των προϋποθέσεων που ορίζονται στο άρθρο 34 παράγραφος 1 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ και με την επιφύλαξη του δικαίου περί ανταγωνισμού και των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, η σχετική αγορά προϊόντων ορίζεται στην παρούσα απόφαση ως η αγορά παραγωγής και χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας παραγόμενης από συμβατικές πηγές και από ανανεώσιμες πηγές, με την εξαίρεση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές η οποία υπόκειται στο πρώτο και στο δεύτερο καθεστώς στήριξης.

(32) Όσον αφορά το πρώτο και το δεύτερο καθεστώς στήριξης, οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας επωφελούνται, και στα δύο καθεστώτα, από σταθερό συντελεστή για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν, ανεξάρτητα από τις συνθήκες της αγοράς.

(33) Εξαιρούνται από τις υποχρεώσεις εξισορρόπησης δικτύου: για την εξισορρόπηση υπεύθυνος είναι ο διαχειριστής των δικτύων μεταφοράς ή διανομής, ανάλογα με το δίκτυο στο οποίο είναι συνδεδεμένος ο παραγωγός.

(34) Έλαβαν αποζημίωση για το κόστος σύνδεσης των εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής. Όταν οι εγκαταστάσεις των παραγωγών συνδέθηκαν με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, τούς επιστράφηκε μέρος του κόστους σύνδεσης το οποίο βαρύνει τον φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας.

([12]) Κρατική ενίσχυση S.A.50199(2019/N), της 23ης Απριλίου 2019, για την παροχή στήριξης από τη Λιθουανία σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

([13])

([14]) [Απόφαση C(2019) 3122 της Επιτροπής, της … Απριλίου 2020, για την παροχή στήριξης από τη Λιθουανία σε σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.;]

(35) Έχουν δικαίωμα σε υποχρεωτική αγορά της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Οι παραγωγοί μπορούν να πωλούν την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν στην αγορά, ωστόσο, εάν επιλέξουν να μην το πράξουν, έχουν το δικαίωμα να πωλήσουν όλη την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται και τροφοδοτείται στο δίκτυο στην οριζόμενη εταιρεία, όταν οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής είναι συνδεδεμένες με το δίκτυο διανομής, ή σε φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου διανομής ο οποίος εξυπηρετεί περισσότερους από 100 000 χρήστες, όταν οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής των παραγωγών είναι συνδεδεμένες στο δίκτυο διανομής.

(36) Επωφελούνται από κατά προτεραιότητα τροφοδότηση. Στο πλαίσιο του δικαιώματος προτεραιότητας, ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να αποδεχθεί, να μεταφέρει ή να διανείμει —σε τιμές διαφανείς και χωρίς διακρίσεις— όλη την ηλεκτρική ενέργεια που προσφέρει ο παραγωγός, και αυτό το δικαίωμα προτεραιότητας διασφαλίζεται στον παραγωγό έναντι άλλων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας μη παραγόμενης από ΑΠΕ.

(37) Ως εκ τούτου, η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές και υπόκειται στο πρώτο και στο δεύτερο καθεστώς στήριξης αποτελεί χωριστή αγορά.

3.2.2. *Ορισμός της γεωγραφικής αγοράς*

(38) Το 2012 η Λιθουανία εισήχθη στο χρηματιστήριο ενέργειας NordPool και, συνεπώς, οι Λιθουανοί παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας ανταγωνίζονταν για να πωλήσουν την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν σε προμηθευτές στην αγορά. Το 2013 το λιθουανικό σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας ήταν ήδη συνδεδεμένο με τα συστήματα άλλων κρατών μελών όπως το σύστημα της Λετονίας και, από τον Δεκέμβριο του 2015, και με τα συστήματα της Σουηδίας και της Πολωνίας. Ωστόσο, η Λιθουανία παραμένει ενιαία ζώνη προσφοράς.

(39) Σύμφωνα με την αιτούσα, το αίτημα αφορά δραστηριότητες στο έδαφος της Λιθουανίας.

(40) Στις εκτελεστικές αποφάσεις της 2012/218/ΕΕ και (ΕΕ) 2018/71 σε σχέση με τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, η Επιτροπή έκρινε ότι το γεωγραφικό πεδίο της αγοράς αντιστοιχούσε στην εθνική επικράτεια.

(41) Ελλείψει ενδείξεων περί διαφορετικού πεδίου της γεωγραφικής αγοράς, η Επιτροπή κρίνει, για τους σκοπούς της αξιολόγησης βάσει της παρούσας απόφασης και με την επιφύλαξη του δικαίου περί ανταγωνισμού και των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, ότι το γεωγραφικό πεδίο της παραγωγής και της χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, που καλύπτει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας τόσο από συμβατικές όσο και από ανανεώσιμες πηγές (βάσει όλων των καθεστώτων), είναι το έδαφος της Λιθουανίας.

3.2.3. *Ανάλυση της αγοράς*

(42) Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι, στις αγορές παραγωγής και χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας της Λιθουανίας, δεν υπόκεινται όλοι οι παράγοντες της αγοράς στους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις. Επομένως, οι εταιρείες οι οποίες δεν υπόκεινται στους κανόνες αυτούς, όταν δραστηριοποιούνται στις εν λόγω αγορές, θα είχαν κανονικά τη δυνατότητα να ασκήσουν ανταγωνιστικές πιέσεις στους παράγοντες της αγοράς που υπόκεινται στους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις. Σύμφωνα με τις λιθουανικές αρχές, στις αγορές που καλύπτονται από το αίτημα, πέρα από την αιτούσα, οι ακόλουθες οντότητες υπόκεινται στους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις: UAB Vilniaus energija, AB Panevėžio energija, VšĮ Alantos technologijos ir verslo mokykla, AB Vilniaus šilumos tinklai, AB Klaipėdos energija και Šiaulių energija.

3.2.3.1. Παραγωγή και χονδρική πώληση ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από συμβατικές πηγές και από ανανεώσιμες πηγές, με την εξαίρεση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές η οποία υπόκειται στο πρώτο και στο δεύτερο καθεστώς στήριξης

(43) Στις εκτελεστικές αποφάσεις της 2012/218/ΕΕ και 2012/539/ΕΕ, η Επιτροπή έκρινε ότι, όσον αφορά την αγορά παραγωγής και χονδρικής, το σωρευτικό μερίδιο αγοράς των τριών μεγαλύτερων επιχειρήσεων αποτελεί σημαντικό κριτήριο. Ωστόσο, δεδομένου ότι δεν υπόκεινται όλοι οι παράγοντες της αγοράς στους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις, η ανάλυση επικεντρώνεται στη θέση στην αγορά και στις ανταγωνιστικές πιέσεις που ασκούνται στους μεμονωμένους παράγοντες της αγοράς οι οποίοι υπόκεινται στους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις. Υπάρχουν και άλλα μέτρα συγκέντρωσης που μπορούν επίσης να θεωρηθούν σημαντικά.

(44) Όσον αφορά την αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Λιθουανίας, η αιτούσα είναι, σύμφωνα με την απάντηση των λιθουανικών αρχών της 5ης Μαρτίου 2020 στο αίτημα παροχής πληροφοριών της Επιτροπής της 30ής Ιανουαρίου 2020, ο μεγαλύτερος παράγοντας της αγοράς και το οικείο μερίδιο αγοράς κυμάνθηκε, κατά την περίοδο 2015-2019, από 60,8 % (υψηλότερο) το 2018 έως 53,9 % (χαμηλότερο) το 2019. Ο δεύτερος παράγοντας της αγοράς είναι η AB ACHEMA, η οποία κατάφερε κατά την ίδια περίοδο να αυξήσει το μερίδιο αγοράς της από 10,3 % το 2015 σε 23 % το 2019. Οι επόμενοι δύο μεγαλύτεροι παράγοντες της αγοράς κατέχουν μερίδια αγοράς μεταξύ 5 % και 10 % ο καθένας. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, πέρα από την αιτούσα, οι άλλοι σημαντικοί ενεργοί παράγοντες της αγοράς δεν υπόκεινται στους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις. Η UAB Vilniaus Energija υπόκειται στους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις, αλλά από το 2016 δεν δραστηριοποιείται πλέον στη σχετική αγορά.

(45) Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, η αγορά χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας συνίσταται στις συναλλαγές στο χρηματιστήριο ενέργειας, σε διμερείς συμφωνίες και στην εμπορία ισχύος εξισορρόπησης και ενέργειας ρύθμισης.

(46) Σύμφωνα με τον πίνακα 14 της απάντησης της αιτούσας της 17ης Μαΐου 2019 στο αίτημα παροχής πληροφοριών της Επιτροπής της 3ης Μαΐου 2019, από τον συνολικό όγκο που διακινήθηκε στη Λιθουανία ποσοστό άνω του 75 % της εμπορίας της ηλεκτρικής ενέργειας πραγματοποιήθηκε μέσω του χρηματιστηρίου ενέργειας NordPool. Το Nord Pool είναι το μεγαλύτερο χρηματιστήριο ενέργειας στην Ευρώπη. Το Nord Pool ασκεί δραστηριότητες εμπορίας ενέργειας σε όλη την Ευρώπη. Το Nord Pool προσφέρει συναλλαγές επόμενης ημέρας και ενδοημερήσιες συναλλαγές, εκκαθάριση και διακανονισμό, δεδομένα και συμμόρφωση, καθώς και υπηρεσίες συμβουλευτικής. Το Nord Pool διαχειρίζεται τις αγορές εμπορίας ενέργειας στη Νορβηγία, τη Δανία, τη Σουηδία, τη Φινλανδία, την Εσθονία, τη Λετονία, τη Λιθουανία, τις Κάτω Χώρες, το Βέλγιο, την Αυστρία, το Λουξεμβούργο, τη Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Το 2019 το Nord Pool είχε συνολικό κύκλο εργασιών 494 Twh ενέργειας που αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης, στην οποία περιλαμβάνεται ποσοστό άνω του 90 % της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας της αγοράς των σκανδιναβικών χωρών και των χωρών της Βαλτικής.

(47) Η ρευστότητα της αγοράς χονδρικής αποτελεί συναφή δείκτη για τον ανταγωνισμό, καθώς επαρκείς ποσότητες από την πλευρά τόσο της προσφοράς όσο και της ζήτησης για τα συναφή προϊόντα χονδρικής (για παράδειγμα, βασικό φορτίο, φορτίο αιχμής, παροχή με την ώρα για διαφορετικές χρονικές ζώνες) παρέχουν ευκαιρίες στους προμηθευτές να εφοδιαστούν και να αντισταθμίσουν τους κινδύνους.

(48) Ο βαθμός ρευστότητας της αγοράς χονδρικής του NordPool ενισχύει το συμπέρασμα ότι οι αναθέτοντες φορείς που δραστηριοποιούνται στη λιθουανική αγορά παραγωγής και χονδρικής είναι εκτεθειμένοι στον ανταγωνισμό.

(49) Η δυναμικότητα διασύνδεσης είναι επαρκής ώστε να καταστήσει δυνατές τις σημαντικές εισαγωγές ή εξαγωγές προς ή από τη Λιθουανία. Επιπροσθέτως, η Λιθουανία αποτελεί μέρος του χρηματιστηρίου ενέργειας NordPool, όπου ανταγωνίζονται διάφοροι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από τις συμμετέχουσες χώρες (Νορβηγία, Σουηδία, Φινλανδία, Δανία, Εσθονία, Λετονία και Λιθουανία). Σημαντικό μέρος των λιθουανικών εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας προέρχεται από τη Ρωσία και τη Λευκορωσία.

(50) Η αύξηση της δυναμικότητας διασύνδεσης μεταξύ Λιθουανίας και άλλων χωρών είναι πιθανό να είχε θετικό αντίκτυπο στον ανταγωνισμό στην αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Λιθουανίας.

(51) Σύμφωνα με το αίτημα, οι εισαγωγές κάλυπταν 80 % της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας της Λιθουανίας το 2018. Οι καθαρές εισαγωγές αυξήθηκαν από 7208 Twh το 2015 σε 9632 Twh το 2018, ενώ η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στη Λιθουανία μειώθηκε από 4598 Twh σε 3220 TWh. Η αιτούσα εξηγεί ότι, παρότι η συνολική εγκατεστημένη δυναμικότητα στη Λιθουανία επαρκεί για την κάλυψη της ζήτησης, η εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια είναι φθηνότερη από αυτήν που παράγεται σε εγχώριο επίπεδο. Ως εκ τούτου, ορισμένες από τις εγκαταστάσεις της διέκοψαν τη λειτουργία τους και διατηρούνται ως εφεδρική δυναμικότητα.

(52) Το μέγεθος των εισαγωγών στη λιθουανική αγορά οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι αναθέτοντες φορείς που δραστηριοποιούνται στη λιθουανική αγορά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικές και ανανεώσιμες πηγές, με την εξαίρεση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές η οποία υπόκειται στο πρώτο και στο δεύτερο καθεστώς στήριξης, είναι εκτεθειμένοι στον ανταγωνισμό.

3.2.3.2. Παραγωγή και χονδρική πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές η οποία υπόκειται στο πρώτο και στο δεύτερο καθεστώς στήριξης

(53) Βάσει των χαρακτηριστικών των καθεστώτων στήριξης, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το πρώτο και το δεύτερο καθεστώς στήριξης έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά με τα καθεστώτα που αναλύονται στις εκτελεστικές αποφάσεις 2012/218/ΕΕ και 2012/539/ΕΕ σε σχέση με την Ιταλία και τη Γερμανία. Και στις δύο περιπτώσεις, η Επιτροπή είχε διακρίνει ιδιαίτερα σημαντικά ειδικά χαρακτηριστικά. Πρώτον, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές επωφελείται από κατά προτεραιότητα σύνδεση στο δίκτυο και έχει προτεραιότητα έναντι της συμβατικής ηλεκτρικής ενέργειας για την τροφοδοσία του δικτύου, γεγονός που σημαίνει ότι είναι ουσιαστικά ανεξάρτητη από τη ζήτηση. Δεύτερον, η παραγωγή και η τροφοδοσία είναι εντελώς ανεξάρτητες από τις τιμές, δεδομένου ότι οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ έχουν δικαίωμα σε ενίσχυση καθορισμένη από το κράτος.

(54) Δεδομένης της ομοιότητας των χαρακτηριστικών του πρώτου και του δεύτερου καθεστώτος στη Λιθουανία με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ που αναλύεται στις αποφάσεις του 2012, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω δραστηριότητες δεν είναι εκτεθειμένες στον ανταγωνισμό.

4. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

(55) Λαμβανομένων υπόψη των παραγόντων που εξετάζονται ανωτέρω, ο όρος της άμεσης έκθεσης στον ανταγωνισμό που ορίζεται στο άρθρο 34 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ πρέπει να θεωρηθεί ότι πληρούται όσον αφορά την παραγωγή και τη χονδρική πώληση ηλεκτρικής ενέργειας η οποία παράγεται από συμβατικές πηγές και από ανανεώσιμες πηγές, με την εξαίρεση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές η οποία υπόκειται στο πρώτο και στο δεύτερο καθεστώς στήριξης στη Λιθουανία.

(56) Επιπλέον, δεδομένου ότι θεωρείται ότι πληρούται ο όρος της χωρίς περιορισμούς πρόσβασης στην αγορά, η οδηγία 2014/25/ΕΕ δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται όταν οι αναθέτοντες φορείς αναθέτουν συμβάσεις που έχουν ως σκοπό να επιτρέψουν την παραγωγή και τη χονδρική πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικές και από ανανεώσιμες πηγές στη Λιθουανία, με την εξαίρεση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές η οποία υπόκειται στο πρώτο και στο δεύτερο καθεστώς στήριξης, ούτε όταν διοργανώνουν διαγωνισμούς μελετών για την άσκηση αυτής της δραστηριότητας στην εν λόγω γεωγραφική περιοχή.

(57) Λαμβανομένων υπόψη των παραγόντων που εξετάζονται ανωτέρω, ο όρος της άμεσης έκθεσης στον ανταγωνισμό που ορίζεται στο άρθρο 34 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι πληρούται όσον αφορά την παραγωγή και τη χονδρική πώληση ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται στη Λιθουανία από ανανεώσιμες πηγές η οποία υπόκειται στο πρώτο και στο δεύτερο καθεστώς στήριξης. Κατά συνέπεια, η οδηγία 2014/25/ΕΕ θα πρέπει να εξακολουθήσει να εφαρμόζεται όταν οι αναθέτοντες φορείς αναθέτουν συμβάσεις με σκοπό να επιτρέψουν την άσκηση αυτής της δραστηριότητας στη Λιθουανία και όταν διοργανώνουν διαγωνισμούς εκπόνησης μελετών για την άσκηση τέτοιου είδους δραστηριότητας στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή.

(58) Δεδομένου ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που υπόκειται στο πρώτο και στο δεύτερο καθεστώς στήριξης θα πρέπει να συνεχίσει να υπόκειται στην οδηγία 2014/25/ΕΕ, υπενθυμίζεται ότι οι δημόσιες συμβάσεις που καλύπτουν διάφορες δραστηριότητες πρέπει να αντιμετωπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας. Αυτό σημαίνει ότι, όταν ένας αναθέτων φορέας δεσμεύεται σε σύναψη «μεικτής» σύμβασης, δηλαδή σε σύμβαση για τη στήριξη τόσο των δραστηριοτήτων που εξαιρούνται από την εφαρμογή της οδηγίας 2014/25/ΕΕ όσο και των δραστηριοτήτων που δεν εξαιρούνται από αυτήν, πρέπει να δίνεται προσοχή στις δραστηριότητες για τις οποίες προορίζεται κατά κύριο λόγο η σύμβαση. Σε περίπτωση τέτοιας μεικτής σύμβασης, ο κύριος στόχος της οποίας είναι η στήριξη μη εξαιρούμενων δραστηριοτήτων, πρέπει να εφαρμόζονται οι διατάξεις της οδηγίας 2014/25/ΕΕ. Εάν είναι αντικειμενικά αδύνατο να προσδιοριστεί για ποια δραστηριότητα προορίζεται κατά κύριο λόγο η σύμβαση, η σύμβαση ανατίθεται σύμφωνα με τους κανόνες που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

(59) Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 16 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([15]) σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης προβλέπει εξαίρεση από την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας για συμβάσεις παραχώρησης που ανατίθενται από αναθέτοντες φορείς εφόσον στο κράτος μέλος στο οποίο πρόκειται να εκτελεστούν οι παραχωρήσεις αυτές έχει διαπιστωθεί, σύμφωνα με το άρθρο 35 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, ότι η δραστηριότητα είναι άμεσα εκτεθειμένη στον ανταγωνισμό, όπως προβλέπεται στο άρθρο 34 της εν λόγω οδηγίας. Δεδομένου ότι συνήχθη το συμπέρασμα ότι η δραστηριότητα της παραγωγής και της χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικές πηγές και από ανανεώσιμες πηγές, με την εξαίρεση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές η οποία υπόκειται στο πρώτο και στο δεύτερο καθεστώς στήριξης, υπόκειται στον ανταγωνισμό, οι συμβάσεις παραχώρησης που προορίζονται να επιτρέψουν την άσκηση αυτών των δραστηριοτήτων στη Λιθουανία θα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2014/23/ΕΕ.

(60) Η παρούσα απόφαση βασίζεται στη νομική και πραγματική κατάσταση από τον Απρίλιο του 2019 έως τον Μάιο του 2020, όπως αυτή διαφαίνεται από τις πληροφορίες τις οποίες διαβίβασαν η αιτούσα και οι λιθουανικές αρχές, καθώς και από δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες. Η απόφαση είναι δυνατόν να επανεξεταστεί αν, κατόπιν σημαντικών αλλαγών στη νομική ή την πραγματική κατάσταση, δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή του άρθρου 34 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 2014/25/ΕΕ δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις που ανατίθενται από αναθέτοντες φορείς και προορίζονται να επιτρέψουν την παραγωγή και τη χονδρική πώληση ηλεκτρικής ενέργειας η οποία παράγεται από συμβατικές πηγές και από ανανεώσιμες πηγές στη Λιθουανία, με την εξαίρεση της παραγωγής και της χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές η οποία υπόκειται στο πρώτο και στο δεύτερο καθεστώς στήριξης.

Άρθρο 2

Η οδηγία 2014/25/ΕΕ εξακολουθεί να εφαρμόζεται σε συμβάσεις που ανατίθενται από αναθέτοντες φορείς και προορίζονται να επιτρέψουν την παραγωγή και τη χονδρική πώληση, στη Λιθουανία, ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η οποία υπόκειται στο πρώτο και στο δεύτερο καθεστώς στήριξης.

([15]) Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1).

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Λιθουανίας.

Βρυξέλλες, 28 Ιουλίου 2020.

Για την Επιτροπή
Thierry BRETON
Μέλος της Επιτροπής